

Lễ hội Việt Nam

Bắc Ninh

Hội làng Đại Than

Ngày mở hội: 10/3 (âm lịch)

Địa điểm tổ chức: Làng Đại Than- Cao Đức, Gia Lương, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: Cao Lỗ.

Truyền thuyết: Tướng giỏi của An Dương Vương, người đã chế ra máy nỏ có thể bắn nhiều tên trong một lần bắn, được nâng lên thành nỏ thần mẫu nhiệm.

Nội dung: Hội có lễ rước thần của 7 làng cùng thờ Cao Lỗ và có đua thuyền trên sông Lục Đầu.

Ghi chú: Hội tổ chức từ 10 tháng 3 đến 5 tháng 4

Hội làng Đậu

Ngày mở hội: 18/3 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 3 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Đậu- Mộ Đạo, Quế Võ, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: Thành Hoàng húy là Bình

Truyền thuyết: Một vị tướng của vua Hùng thứ 18, từng giúp Sơn Tinh đánh nhau với Thục Phán. Ngày 18 tháng 3 là ngày sinh của Ngài.

Nội dung: Làng mở Hội long trọng để thờ Ngài. Trong Hội có tục thi thả diều rất đặc sắc.

Hội đình Đình Bảng

Ngày mở hội: 12/2 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 5 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Đình Bảng- Đình Bảng, Tiên Sơn, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: 3 vị thần là Cao Sơn, Thủy Ba, Bích Lệ. Làng còn thờ 6 vị thần có công dựng lại làng từ thế kỷ XV và 8 vị Vua nhà Lý.

Truyền thuyết: Làng đã bị quân Minh triệt hạ, sau có sáu vị đại diện cho sáu họ đã trở về dựng lại làng Đình Bảng cũng là nơi phát tích họ Lý

Nội dung: Hội có tổ chức tế, lễ các thành hoàng. Có tục kết chạ với làng đàn anh từ Cẩm Giàng (Hải Hưng) sang.

Trong dịp Hội còn có nhiều trò chơi như đấu vật, chọi gà.

Hội làng Đàng Kim

Ngày mở hội: 7/8 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: Thị trấn Thị Cầu- Thị cầu, Bắc Ninh, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: Thánh Tam giang là Thần Nông.

Truyền thuyết: Kỷ niệm Trương Hống - Trương Hát, thần linh phù hộ Lý thường Kiệt đánh giặc Tống.

Nội dung: Có nhiều trò vui dân gian như vật, kéo co, bắt vật ...

Hội chùa Bà Chúa Vịnh

Địa điểm tổ chức: Chùa trên đồi Mâm xôi thuộc làng Phật Tích., Tiên Sơn, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: Yử Lan nguyên phi

Truyền thuyết: Còn gọi là chùa bà Tấm, chùa bà ỷ Lan. Trong chùa có tượng bà ỷ Lan.

Nội dung: . Ngoài các nghi thức là tiết mục múa đèn vào ban đêm.

Ghi chú: Lễ Hội hoa đăng tàn dư tục thờ mặt trời của cư dân nông nghiệp. Lưu ý đèn được truyền quanh núi Phật Tích (Lạn Kha) ngược chiều kim đồng hồ, theo quan niệm chuyển vận không gian của người Việt cổ.

Hội làng Bò

Ngày mở hội: 9/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 5 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Bò (Bồ sơn)- Khắc Niệm, Tiên Sơn, Bắc Ninh

Nội dung: Hội hát quan họ truyền thống. Dân làng chọn người mang trâu cau sang làng Nưa, làng Sẻ, mời chạ kết nghĩa sang dự hội. Tại hội cùng xem hát ca trù, sau cuộc hát có tính nghi lễ các chạ lần lượt hát thưởng. Cuộc hát cứ như vậy diễn ra cho đến khi còn lại các cô gái làng Bò với các chàng trai làng Ninh, làng Sẻ.

Khi tiễn biệt các chạ kết nghĩa hát lễ tế thần và hát lời từ giã. Cuộc hát giã từ thường kéo dài tới nửa đêm về sáng.

Hội làng Bùi

Ngày mở hội: 23/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 6 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Bùi- Trâm Khê, Yên Phong, Bắc Ninh

Truyền thuyết:

Nội dung: Là Hội hát Quan họ trên thuyền và Hội tắm tượng Phật sau lễ rước từ giếng đền Mẫu lên chùa làng.

Tất cả các quan họ đều tham gia cuộc rước. Trên thuyền các trai gái quan họ vừa bơi thuyền, vừa lấy nước vừa hát. Sau cuộc rước các quan họ bơi thuyền hát quan họ cho đến tận đêm khuya và kéo dài vài ngày. Tiếp sau đó là các cuộc hát quan họ trước cửa chùa kéo dài tới 5 - 6 đêm. Tuy có các trò nhưng hát quan họ là nét đặc sắc của Hội làng Bùi.

Ghi chú: Hội làng Bùi kéo dài tới vài ngày.

Hội làng Bưởi

Ngày mở hội: 29/9 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Bưởi- Đại Bái, Gia Lương, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: Nguyễn Công Truyền

Truyền thuyết: Nguyễn Công Truyền là một võ quan dưới triều Lý, từ Thanh Hóa về Bưởi, là người sáng chế ra nghề gò đồng, dạy cho dân làng.

Nội dung: Tổ chức vào ngày giỗ rất trọng thể. Người các nơi xa về đây rất đông mang theo những vật phẩm gò đồng, chạm bạc. .. dâng lên bàn thờ Tổ.

Trong giỗ tổ có một tục độc đáo là lễ thắp hương cho những người đồng niên.

Ghi chú: Làng Vó là làng đúc đồng. Làng Bưởi là làng gò đồng. Hai làng ở gần nhau.

Hội làng Bưởi tháng 4

Thời gian tổ chức: 7 ngày

Địa điểm tổ chức: - Đại Bái, Gia Lương, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: Nguyễn Công Truyền - Tổ sư nghề gò đồng

Nội dung: Trong Hội Có nhiều trò độc đáo. Sau khi làm lễ, thả gà ra cho ăn quanh bàn thờ, đến ngày 16 tháng 4 làm thịt gà, lấy đầu gà chôn xuống đất, còn thịt chia cho mọi người. Hội còn có tục ném cây bông, xem hát ả đào.

Ghi chú: Thời gian mở Hội Từ ngày 10 đến ngày 16 tháng 4

Hội làng Chục

Ngày mở hội: 9/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Chục (Bằng Lục)- Thụy Hòa, Yên Phong, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: Tổ sư nghề thầy bói

Nội dung: Đến ngày lễ Hội các thầy bói trong vùng đổ về làng Chục để tế lễ tổ sư.

Sau các nghi lễ các thầy bói họp nhau bàn công việc làm ăn, các bí quyết nhà nghề hy vọng năm mới làm ăn khá hơn.

Ghi chú: Đây là lễ hội của các thầy bói

Hội làng Chắp

Ngày mở hội: 4/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Chắp, Kẽ Chắp tức làng Hữu Trấp- Hòa Long, Yên Phong, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: Trương Hống, Trương Hát

Truyền thuyết: Xem các phần thờ hai Ông.

Nội dung: Hàng năm mở Hội để tế lễ Thành Hoàng là Trương Hống, Trương Hát . Hội có các trò chơi vui khỏe như kéo co nổi tiếng (còn được gọi là Hội kéo co) và hát quan họ.

Ghi chú: Là làng mở Hội sớm nhất trong số 49 làng quan họ Kinh Bắc.

Hội chùa Dâu

Ngày mở hội: 8/4 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: Chùa Dâu- Thanh Khương, Thuận Thành, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: Bà Man Nương

Truyền thuyết: Tương truyền Bà dùng giải yếm lấy được cây gỗ trôi trên sông và đem về cưa xẻ tạc được 4 pho tượng: Pháp Vân, Pháp Vũ, Pháp Lôi, Pháp Điện rồi đặt thờ trong 4 ngôi chùa, trong đó có chùa Dâu.

Nội dung: Hội lễ tẩm tượng Phật ở chùa Dâu 8 tháng 4 là Hội lễ lớn. Có đội múa rồng của 12 làng và 4 ngôi chùa thờ Tứ Pháp cùng được sửa sang sạch sẽ.

Chính hội, làng đón các tượng Pháp Vũ, Pháp Lôi, Pháp Điện về làng mình để "ăn khao", chiều lại đem trả về. Hội còn có nhiều trò vui.

Ghi chú: Phật giáo đã tích hợp tín ngưỡng cổ truyền của dân bản địa.

Xem thêm: Sự tích Man Nương trong Cổ Châu Phật bản Vạn Hạnh.

Hội chùa Dâu

Ngày mở hội: 17/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Dâu- Thanh Khương, Thuận Thành, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: Phật Mẫu Man Nương

Truyền thuyết: Chùa có tên chữ là Diên ứng Tự ở thế kỷ 2 và 3 sau công nguyên. Hội lễ vào ngày sinh Man Nương

Nội dung: Trong hội có thi bánh dầy nổi tiếng ở làng Dâu, có lễ rước tượng bà Dâu đi qua các Chùa trong hệ thống Chùa Tứ Pháp: Chùa Đậu, Chùa Dàn, Chùa Tướng.

Ghi chú: Đây là Lễ Hội tiêu biểu cho sự hội nhập của tín ngưỡng nông nghiệp vào Đạo Phật.

Hội làng Diêm

Ngày mở hội: 15/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 4 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Diêm- Viêm Xá, Yên Phong, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: Đức thánh Tam Giang

Truyền thuyết: Đức thánh Tam Giang tức hai anh em Trương Hống, Trương Hát là nhân vật truyền thuyết.

Còn thờ Đức Bà thủy tổ Quan họ .Dân thường hát:

Thủy tổ Quan họ làng ta

Những lời ca xướng vua Bà sinh ra.

Nội dung: Hội tổ chức hát quan họ, cầu đảo, quan họ trù đầu....có trò vui cướp quả cầu nước. Hàng năm lễ giỗ tổ Quan họ tổ chức ở làng Diêm.

Hội làng Giâm

Ngày mở hội: 11/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 7 ngày

Địa điểm tổ chức: Đình làng- Nghĩa Lập, Tiên Sơn, Bắc Ninh

Nội dung: Trong lễ hội có một hình thức độc đáo là thi đọc mục lục.Người vào dự thi không hạn chế,người trong làng và người ngoài làng đều được tham dự.Cuộc thi bắt đầu vào buổi tối,giờ Tuất.

Ai trúng giải sẽ được nổi 3 hồi trống ,chiêng, Ban chấm thi sẽ mang tặng phẩm đến tận nhà.

Hội làng Khâm

Ngày mở hội: 7/4 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Ngọc Khâm- Gia Đông, Thuận Thành, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: 3 vị Thành Hoàng là Lạc Long Quân (Đình chợ) và 2 vị thần: Sơn Thần và Thủy Thần

Truyền thuyết: Ngọc Khâm rất gần mộ tổ An Dương Vương.

Nội dung: Đây là hội lớn với nhiều trò vui dân gian.

Ghi chú: Thần ở đình làng

Hội Kết Nghĩa Giao Liệt

Ngày mở hội: 10/3 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: 7 thôn thuộc xã Phú Mẫn- Phú Mẫn, Yên Phong, Bắc Ninh

Truyền thuyết: Liên quan đến sự kiện 7 thôn kết nghĩa cùng nhau chống giặc, giúp nhau sản xuất, còn được gọi là kết chạ.

Nội dung: Nhiều trò vui.

Ghi chú: Kết chạ là tục kết nghĩa hai hoặc 3, 4, 5 làng. Dân làng gọi nhau là chạ anh, chạ em. Cùng giúp nhau trong đời sống. Con gái, con trai làng chạ không lấy nhau.

Hội Lim

Ngày mở hội: 13/1 (dương lịch)

Thời gian tổ chức: 3 ngày

Địa điểm tổ chức: Trên đồi Lim- Lũng Giang, Tiên Sơn, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: Người đàn bà tên là Mụ ả

Truyền thuyết: Mụ ả tu đắc đạo có phép hô phong hoán vũ. Khi hạn hán dân thường cầu Bà hóa phép làm mưa nên tôn Bà là Thành Hoàng.

Nội dung: Hội có những trò vui: đánh cờ, đu, vật, bơi, rước ngựa chiến. Các cuộc thi như thi thổi xôi, làm cỗ gà, làm bánh vừng, chè đu đủ, dệt vải, bình thơ, xướng đối... và không thể thiếu các điểm hát quan họ ở ngoài đồi, trong nhà, trên thuyền.

Ghi chú: Hội được tổ chức vào ngày giỗ của Bà. Đây là sinh hoạt văn hóa mang đậm tàn dư tín ngưỡng nông nghiệp của người Hà Bắc

Hội làng Long Khánh

Ngày mở hội: 7/2 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 8 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Long Khánh- Long Khánh, Tiên Sơn, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: Lý Phủ Quan

Truyền thuyết: Một nhân vật sống vào thời tiền Lý. Đây là Hội có tiếng ở vùng Kinh Bắc. Hội có tục "tranh cây mộc tất". Mộc tất là cây gỗ thuộc họ cây sơn và chỉ dành cho các cụ từ tuổi 50 trở lên tranh với nhau.

Nội dung: Có cuộc chạy đuổi nhau suốt đêm từ đình ra đồng rồi lại trở về, từ khuya cho đến sáng hôm sau mới thôi. Tương truyền tục này diễn lại tích của thành hoàng đã có công đánh giặc giúp vua nhà Lý.

Hội làng Lũng Giang - Lũng Sơn

Ngày mở hội: 11/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 3 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Lũng Giang - Lũng Sơn.- Lũng giang, Tiên Sơn, Bắc Ninh

Truyền thuyết:

Nội dung: Hội hát Quan họ, có thi làm cỗ chay và đánh cá thờ. Đây là hình thức sinh hoạt kết chạ để cúng thờ.

Hội đền Lý Bát Đế

Ngày mở hội: 15/3 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 4 ngày

Địa điểm tổ chức: Đền Đô - Làng Đình Bảng.- Đình Bảng, Tiên Sơn, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: 8 vị Vua nhà Lý (từ Lý Công Uẩn đến Lý Huệ Tông)

Truyền thuyết: Hội mở vào ngày Vua Lý Thái Tổ lên ngôi. Còn gọi là lễ đăng quang.

Nội dung: Có Lễ trình Thánh, hàng ngày có thui trâu chín làm lễ hiến sinh, có thi đấu cờ người, đấu vật và các trò vui khác.

Cuộc rước kiệu vào ngày chính Hội (16-3) là cuộc rước kiệu long trọng và đông vui nhất.

Hội làng Nác

Ngày mở hội: 8/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Nác, nay là Làng Phúc Đức- Đỗ Xá, Quế Võ, Bắc Ninh

Nội dung: . Hội hát Quan họ đầu xuân độc đáo là có diễn trò đốt đuốc. Làng phải lo 3 cây đuốc lớn, thân đuốc dài đến 9 thước. Còn trai tráng và các bô lão trong làng mỗi người phải làm 1 cây đuốc dài 7 thước. Khi có lệnh là tất cả nhất tề đốt đuốc lên.

Ghi chú: Làng Nác (hay còn gọi là Kẻ Nác) nay là làng Phúc Đức, là một trong các làng có truyền thống hát quan họ

Hội làng Ném

Ngày mở hội: 5/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 2 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Ném (Niệm thượng)- Khắc Niệm, Tiên Sơn, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: Thành Hoàng

Truyền thuyết: Tục truyền Thành hoàng làng này lúc sinh thời làm nghề bắt chính bị dân làng đuổi phải trốn vào núi. Vì chết vào giờ thiêng nên làng thờ.

Có một số tục liên quan đến Thành Hoàng như tục chém lợn.

Nội dung: Hội có tổ chức thi thổi xôi vào buổi tối. Cũng nhân lúc tối trời trai gái, đàn ông, đàn bà các giáp thả sức vui với nhau.

Ghi chú: Còn gọi là Hội úp chõ hay Hội Ném, cùng với hát Quan họ.
Đây là trường hợp rất khó giải thích về lai lịch ông Thành Hoàng.

Hội làng Ngà

Ngày mở hội: 6/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 9 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Ngà (Làng Nga Hoàng)- Hán Quảng, Quế Võ, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: Linh Sơn My Nương.

Truyền thuyết: Còn gọi là Hội chen.

Nội dung: Ngay giữa cuộc tế đàn ông, đàn bà, thanh niên có thể dùng vai để chen nhau rất vui vẻ với ý nghĩa: già mạnh khỏe, trẻ dẻo dai, của đồng làm ra của nhà làm nên. Sau tế lễ là cuộc rước và cũng có cảnh chen nhau.

Ghi chú: Hội Nga Hoàng vì thế còn có tên là Hội Chen - một tàn dư của tín ngưỡng nông nghiệp. Đây là một Hội làng rất độc đáo.

Hội làng Ngọc Xuyên

Ngày mở hội: 6/2 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Ngọc Xuyên- Đại Bái, Gia Lương, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: Lạc Long Quân (thánh Cả), Nguyễn Công Phụ (Thánh hai).

Truyền thuyết: Thánh Nguyễn Công Phụ là tổ sư nghề đúc đồng.

Nội dung: Trong Hội có diễn trò rồng lột diễn tả lại công lao của Lạc Long Quân và các hoạt động liên quan đến tổ sư nghề gò đồng của làng.

Hội làng Nhồi

Ngày mở hội: 6/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 4 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Nhồi (Làng Hòa Đình)- Khắc Niệm, Tiên Sơn, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: Bà Đổng

Truyền thuyết: Tương truyền Thành hoàng là bà Đổng ngự tại một gò đất cao ngoài đồng thuộc đất làng Đổng Cao.

Nội dung: Lễ rước Thành hoàng diễn ra vào đêm khuya ngày 6. Có tục đêm này các cô gái chưa chồng đến ngủ tập trung tại nơi qui định. Đến nửa đêm các cô lẳng lẽ trở dậy ra gò đất làng Đổng Cao lễ bái và rước " Bà " về. Có lễ " Lao đồn đám ", (tục truyền hễ đồn lao vào trúng ai thì người đó gặp nhiều may mắn) và tục "Minh thê" (đọc là miêng thê) rất độc đáo.

Ghi chú: Tàn dư tín ngưỡng nông nghiệp còn bảo lưu rất ít ở đồng bằng bắc bộ như Hội làng Nhồi.

Hội làng Oó

Ngày mở hội: 5/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Xuân ở, Tiên Sơn, Bắc Ninh

Truyền thuyết: Hội làng Quan họ ở ngay khu đất Chợ ó và ở ngoài cánh đồng. Phiên chợ ó tối ngày 4 để chuẩn bị cho Hội ngày hôm sau. Chợ mua bán gà đen tương truyền có khả năng nhập về cõi âm dò xét về trình Thành Hoàng để liệu bề giúp phù trợ cho dân làng.

Nội dung: Hội có nhiều trò vui.

Ghi chú: Tàn dư của bộ lạc vùng cao thờ gà.

Hội Pháo Đồng Kỵ

Ngày mở hội: 4/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Đồng Kỵ- Đồng Quang, Tiên Sơn, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: Thiên Cương Đại Vương.

Truyền thuyết: Thờ người có công giúp vua Hùng thứ VI đánh giặc Ân, được phong Đế.

Nội dung: Hội có cuộc thi tế lễ, rước và thi các quả pháo có kích thước rất lớn. Trong hội còn có nhiều cuộc thi khác như: đấu vật, đánh cờ, chơi đu, ca hát, làm bánh dày.....

Ghi chú: Làng Đồng Kỵ có hai Thành Hoàng. Thành Hoàng cổ là người gấp phen. Sau thờ thêm Đại Vương Thiên Cương để được thượng đẳng Thần. Hội pháo là tục cầu sấm cho mưa của cư dân nông nghiệp.

Hội làng Phù Lưu

Ngày mở hội: 13/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Phù Lưu- Tân Hồng, Tiên Sơn, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: Phật và Thành hoàng

Truyền thuyết: Mụ ả tu đắc đạo có phép hô phong hoán vũ. Khi hạn hán dân thường cầu Bà hóa phép làm mưa nên tôn Bà là Thành Hoàng. Hội được tổ chức vào ngày hóa của Bà.

Nội dung: Đây là sinh hoạt văn hóa mang tàn dư việc thờ Nữ Thần của các cư dân nông nghiệp nói chung và người kinh bắc nói riêng. Hội có những trò vui:

Đánh cờ, Đu, Vật, Boi, Rước ngựa chiến. Các cuộc thi như thi thổi xôi, làm cỗ gà, làm bánh vùng, chè đu đủ, dệt vải, bình thơ, xướng đối... Và không thể thiếu các điểm hát quan họ ở ngoài đời, trong nhà, trên thuyền.

Hội làng Quảng Lãm

Ngày mở hội: 5/3 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 8 ngày

Địa điểm tổ chức: Quảng Lãm- Hán Quảng, Quế Võ, Bắc Ninh

Nội dung: Theo tục truyền trong thời gian hội, ngoài tế Thành hoàng dân làng mời ca nữ hát thờ thần ở đình làng. Người tham dự là từ tuổi trung niên trở lên.

Trong khi đó tại đường làng, ngõ xóm thanh niên nam nữ hát giao duyên. Trong khi nam nữ hát có thể ngồi chung và bá vai nhau. Sau hội làng cấm vui chơi kiểu đó.

Ghi chú: Tàn dư Lễ Hội phồn thực, sau bị cấm.

Hội đền Than

Ngày mở hội: 6/10 (dương lịch)

Thời gian tổ chức: 6 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Đại Than- Cao Đức, Gia Lương, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: Cao Lỗ, Người có công giúp An Dương Vương xây Loa Thành

Nội dung: Hội có trò vui độc đáo là múa Mọc, múa Rồng, vật và đánh hổ.

Ghi chú: Lễ hội kéo dài từ 6 đến 11 tháng 10

Hội đền Than

Ngày mở hội: 6/10 (dương lịch)

Thời gian tổ chức: 6 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Đại Than- Cao Đức, Gia Lương, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: Cao Lỗ, Người có công giúp An Dương Vương xây Loa Thành

Nội dung: Hội có trò vui độc đáo là múa Mọc, múa Rồng, vật và đánh hổ.

Ghi chú: Lễ hội kéo dài từ 6 đến 11 tháng 10

Hội Thập Đình

Thời gian tổ chức: 5 ngày

Địa điểm tổ chức: - Đông Cừ, Song Giang, Gia Lương, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: Doãn Công và Đào Nương, hai vợ chồng cùng là tướng của Hai Bà Trưng

Nội dung: Trong Hội có tổ chức, phục hồi không khí đánh giặc của nghĩa quân Hai Bà và các trò vui dân gian.

Ghi chú: Hội được tổ chức từ ngày 6 đến 10 tháng 2 (các năm thân, tỵ và thìn).

Địa điểm là các làng: Bảo Tháp, Yên Việt, Đông Cao, Thị Thôn, Hương Linh, Thị Xá, Chi Nhị, Huê Đông, Dịch Trung thuộc 3 xã : Đông Cừ, Song Giang, Đại Lai.

Hội làng Thị Cầu

Ngày mở hội: 9/8 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 8 ngày

Địa điểm tổ chức: Đền Sim-Thị trấn Thị Cầu, Thị xã Bắc Ninh, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: Trương Hát

Truyền thuyết: Trương Hát là cặp đôi của Thần Sông với Trương Hồng.

Nội dung: Hội tổ chức rước để làm lễ mộc dục sau đó rước thần về đình Kim rồi lại sang chùa Điều. Hội làng Thị Cầu mùa thu có thi dọn cỗ (làm cỗ), thi thả chim bồ câu, thi ném pháo....

Hội làng Thị Cầu tháng 1

Ngày mở hội: 9/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 12 ngày

Địa điểm tổ chức: Thị trấn Thị Cầu- Thị Cầu, Thị xã Bắc Ninh, Bắc Ninh

Nội dung: Đây là Hội hát Quan họ đầu năm (chỉ có Quan họ liên anh không có Quan họ liên chị).

Hội đền Thị Cầu tháng 8

Ngày mở hội: 9/8 (âm lịch)

Địa điểm tổ chức: Đền Sim- Thị Cầu, Thị xã Bắc Ninh, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: Trương Hát

Truyền thuyết: Trương Hát là một trong 2 Đức thánh Tam Giang (để cặp đôi với Trương Hồng.

Nội dung: Có tổ chức rước thần, thi dọn cỗ (làm cỗ), thi thả chim câu, thi ném pháo.

Hội làng Thúi

Ngày mở hội: 9/1 (âm lịch)

Địa điểm tổ chức: Đình làng Thúi- Trí Quả, Thuận Thành, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: Thành hoàng

Nội dung: Sau lễ Thành hoàng là cuộc thi nấu cơm giữa đại diện của 4 giáp trong làng. Các giáp phải chuẩn bị 1 xe hình cá chép, cử 1 người đóng tào quân ngồi trong xe với đầy đủ dao, thớt, chày, cối, gạo, đậu, đường...để thi

Ghi chú: Tổ chức vào những năm được mùa

Hội chùa Tổ

Thời gian tổ chức: 6 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Vạn Ty- Thái Bảo, Gia Lương, Bắc Ninh

Truyền thuyết: Đây là quê của Huyền Quang (tức Lý Đạo Tài), Một trong ba vị sáng lập thiền phái Trúc Lâm đời Trần.

Nội dung: Lễ thức có rước đàn, dâng hương cúng Phật. Trong Hội có tổ chức thi đàn, thi vật, bơi chải và diễn xướng dân gian.

Ghi chú: Hội được mở từ 18 đến 23 tháng giêng

Hội làng Trang Liệt

Ngày mở hội: 8/3 (dương lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Trang Liệt- Đồng Quang, Tiên Sơn, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: Thượng tướng quân Trần Quang Khải

Nội dung: Làng có Đền thờ Thượng tướng quân Trần Quang Khải. Hội mở vào ngày sinh của Ngài. Hội tổ chức tế, lễ, rước. Sau các nghi thức là nhiều trò vui dân gian (cờ người, chọi gà, hát quan họ) và các hình thức văn hóa mới (cầu lông, bóng chuyền, đón đoàn nghệ thuật về diễn phục vụ dân làng).

Hội chùa Tứ Pháp

Ngày mở hội: 8/4 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: , Thuận Thành., Bắc Ninh

Người được thờ cúng: Pháp Vân, Pháp Vũ, Pháp Lôi, Pháp Điện.

Nội dung: Ngày hội các làng tổ chức rước lễ và có nhiều cuộc vui.

Ghi chú: Hội tổ chức ở một số làng thuộc Thuận thành(Hà Bắc) và một số làng ở Mỹ Văn (Hải Hưng).

Hội chùa Tắm Tượng Phật

Ngày mở hội: 8/4 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: Chùa Dầu- Thanh Khương, Thuận Thành, Bắc Ninh

Truyền thuyết: Hội lễ tắm tượng Phật hàng năm ở Chùa Dầu là một hội lễ lớn có sự tham gia của nhiều làng có liên quan được chỉ định trong tích Phật Mẫu Man Nương.

Nội dung: Ngày này 12 làng trong tổng Khương Tự có đội múa rồng đến tham gia. Trong Hội có rước tượng Sĩ Nhiếp - viên Thái Thú tương truyền là người đã cho tạc tượng tứ Pháp: Pháp Vân - Pháp Vũ - Pháp Lôi - Pháp Điện. Có cuộc thi "cướp nước" của hai Bà Pháp Vân - Pháp Vũ.

Hội làng Vó

Ngày mở hội: 5/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 4 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Vó (Quảng Bó)- Quảng Phú, Gia Lương, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: Nguyễn Công Nghệ

Truyền thuyết: Tổ sư nghề đúc đồng.

Nội dung: Lễ tế tổ nghề.Trong Hội có các trò vui: múa sư tử, thi bơi thuyền, thi bắt vịt, chọi gà, tổ tôm điếm.

Ghi chú: Dân làng Vó lập nghiệp từ các nơi đều về giỗ tổ.

Hội làng Yên

Ngày mở hội: 10/2 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 10 ngày

Địa điểm tổ chức: Yên Mẫn- Kinh Bắc, Thị xã Bắc Ninh, Bắc Ninh

Người được thờ cúng: Trương Hống, Trương Hát

Truyền thuyết: Hai ông là hóa thân của ông Cộc - ông Dài, hai vị Thần Rắn đã có công giúp nước chống ngoại xâm.

Nội dung: Đây là dịp vui chơi sau hơn 1 tháng của 49 làng Quan họ đã vào đám. Hội làng có các cuộc thi chạy kéo chữ, các trò chơi nhưng vui nhất là trò cướp cầu, quả cầu làm bằng gỗ sơn, thép vàng, vẽ rồng nên được gọi là Long cầu (đường kính 15 cm). Trò kéo chữ ở Yên Mẫn cũng là 1 trò chơi kỳ công, phải chuẩn bị chu đáo.